

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane ololetno . . . 180 K
 mesečno 15
 za zased. ozemlje . 300
 za inozemstvo . . . 40c

Oglasi za vsak mm višine
 stolpca (58 mm) . . . 2 K
 mali oglasi do 30 mm
 stolpca (58 mm) . . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
 Telefon št. 72

Upravništvo:

Sodna ulica št. 6.
 Telefon št. 36.

Račun kr. pošt. ček. urada
 šte. 11.842

Z napeto pozornostjo gleda vsa jugoslovanska javnost na Beograd, kjer se vršijo politične in taktične predpriprave za ustavotvorno skupščino.

Dosedanje vesti kažejo, da so si velike stranke svoje historične odgovornosti in da z največjo resnostjo pristopajo k ustvarjenju jednotne fronte za izvojevanje take ustave, ki bo Jugoslaviji zagotovila državno jedinstvo.

Sivarno predelo je končano. Izhajajoč iz pravičnega naziranja, da se konstituenta ne more prepustiti mučnemu položaju, da še le sama išče podlago za razpravo o ustavi, jo je vlada zedinila na ustavni projekt, ki v vseh velikih vprašanih varuje načelo državnega jedinstva, pa vsebuje tudi dovoljne garancije za široko samoupravo posameznih pokrajin.

Sklepi ministrskega sveta seveda še niso definitivni. Sedanja vlada ne bo stopila pred konstituinto. Vesničev kabinet bo pričelom prihodnjega tedna demisioniral. Toda tekem zdejanih ministrskih sej odobreni načrt bo tvoril podlago za sestavo nove vlade in temelj za obvezo strank, ki hočejo pozitivno sodelovati v konstituenti. Tako pridejo po novi vladi, ki se bo predstavila že v prvi seji konstituenta, prav gotovo vsi glavni sedanji sklepi kot edini iniciativni predlog na dnevni red ustavodajnega zbora.

Večina za ta predlog je zagotovljena. Demokrati in radikali so se že izjavili in bodo, kakor vse kaže, sodelovali v vladi vsaj dotlej, da bo ustava pod streho. Kot tretja skupina prihajajo v poštev razne kmetijske grupe. Ni dvoma, da bodo tudi te podpirale vladni načrt v vseh glavnih točkah. Vprašanje je, ali bodo tudi sodelovale v vladi. Srbski kmetje smatrajo, da je oportunejša, ako ostanejo izven kabineta. Kot mlada stranka se plašijo odgovornosti. To je razumljivo. Drugo vprašanje je, ali ni dolžnost do države večja, nego obzira na oportunistične razloge. Demokrati so vedno postavljali državni interes nad strankarski. Tudi v najneprijetnejših položajih. Kako stišče zastopajo slovenski in bosanski kmetje glede sodelovanja v sami vladi, še ni znano. Klerikali se močno trudijo, da jih kooperacija kmetov z demokrati in radikali ne iztisne iz kombinacije. Zato popuščajo v največjih programatičnih vprašanih.

Med muslimani se pojavlja vedno večja pripravljenost za sporazum z velikimi strankami. Med njimi se horita dve struji, ena, ki se nagiba negativni politiki zajedničarjev, druga, ki zagovarja staro preizkušeno taktiko pozitivnega sodelovanja z vladajočimi strankami. Vse kaže, da bo ta druga struja zmagala.

Od drugih skupin smemo, kar se tiče načelnih vprašanj državnega jedinstva, pričakovati, da bodo tudi socijalni demokrati in nekateri še manjše grupe z večino konstituenta edine. Po dobljenih informacijah se bodo tudi komunisti udeležili pozitivnega dela. Čez globoki prepad, ki zija med njimi in zgoraj nastetimi strankami, vodi brv narodnega, in državnega edinstva.

Kot opasnega motitelja ustavotvornega dela moramo po vsem, kar vidimo, smatrati Radića in njegovo stranko. Tu se bliža, če ne varajo znaki, kriza, ki jo pred sestankom konstituenta. Ne vemo še, kako se razvijajo politične špekulacije največjega in najbrezvestnejšega demagoga, v tem pa si je gotovo vsa poštna jugoslovanska javnost na jasnem, da je država nad vsemi strankami in vsemi demagogi. Pričakujemo, da bo vlada to načelo brezpogojno uveljavila.

Poslovnik, ki ga je sestavil ministrski odsek, bo omogočil ustavotvorni skupščini ekspeditivno delo. Mi moramo dobiti ustavo čim naj-

Kakšna bo bodoča avtomija. Dve slovenski pokrajini. — Ustavni načrt.

Beograd, 4. decembra. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je bil rešen ustavni načrt.

Minister dr. Kukovec je predlagal, naj se sprejme v načrt določba o pravicah na delo ter o pragmatiki za državne uradnike. Predlog je bil sprejet.

BEograd, 4. decembra. (Izv.) Dodatno k večerajšnjemu poročilu o stališču vlade napram ureditvi državne uprave ter samoupravnih kompetenc, javljam še sledeče: ministrski svet je določil kompetenco pokrajinskih skupščin za te-le zadeve: pokrajinske finance, pokrajinska javna dela, skrb za pospeševanje vseh vrst poljedelstva, šumarstva in rudarstva, skrb za narodno zdravje v pokrajinah; pokrajinsko ekonomijo (zasebno last pokrajin in njihova podjetja), dobrodelne zavode, pokrajinske prometne ustanove, pospeševanje narodne prosvete, zlasti skrb za pokrajinsko strokovno šolstvo. Glede poslednjih točk je pripomnil, da je ministrski svet izrecno ugotovil, da je skrb za ljudsko šolstvo izključno stvar države. Pokrajinam pa je dopuščeno, da z raznimi drugimi sredstvi zlasti z ustanavljanjem strokovnih šol, tečajev, knjižnic pospešuje narodno prosveto v svojem področju. Jasno je, da je briga za srednje in visoke šole, učiteljska, pripravnišča, meščanske šole itd. pridržana izključno državi.

Ministrski svet je sprejel načrt ministra za konstituinto Markoviča, v kolikor predvideva posebne pokrajinske uprave organe, odločil se je torej za dvoični sistem, dasi so se čuli od raznih strani in zlasti od demokratov odločni ugovori. Demokrati ministri so v tem pogledu oddali oddvojeno mišljenje.

Poleg pokrajin bodo obstajali tudi okrajji (srezi), v približnem obsegu sedanjih sodnih okrajev. Vendar je pa sklenil ministrski svet, da bodo srezi imeli samo državno administracijo brez samoupravne, tako da

bodo ti okrajji prva državna upravna instanca. Nerešen je še predlog demokratov, naj bi tudi srezi imeli samoupravo za zadevo lokalnega značaja.

Glede obsega oblasti (pokrajin) se smatra za zaključeno, da bodo sedanje slovenske pokrajine razdeljene v dve oblasti. Ena bo imela svoj sedež v Mariboru in bo obsegala poleg Prekmurja tudi Medjimurje, druga pa sedež v Ljubljani in bo obsegala Zumberk, okolico Prezida, Tivolje, Hrastrnik in Brčkone tudi Brežice. Upravni zbor pokrajin se bo volil najbrže z direktnimi splošnimi volitvami. Nerešen je še predlog, da bi se volila samo polovica tega zbora v splošnih volitvah, drugo polovico pa da bi izvolile razne komore, v katerih bi morali biti organizirani delavni sloji (delavska, kmetijska, trgovska, obrtna zbornica itd.)

S posebnimi garancijami je zagotovljena neodvisnost sodstva. Določila se je za sodnike starostna meja 65 let, odnosno za predsednike višjih sodišč 70 let, pred potekom katerih ne morejo biti brez svojega pristanka umirovljeni. Isto velja za državne praznike.

Proti sklepu ministrskega sveta, s katerim se uvaja senat, se dviga vedno pristopajo k ustvarjanju jednotne demokratske strani in je večina demokratov proti senatu v nameravani obliki, zlasti pa proti temu, da bi se takšen senat uvedel že v prvih letih našega državnega obstoja, ko potrebujemo naglega naprednega zakonodajnega dela. Proti senatu so se tudi odločno izjavili socijalisti in komunisti.

Ustavnemu načrtu dela znatne težave vprašanje prestolonasledstva. Gre za to, ali more v slučaju, da bi regent umrl brez moških potomcev, postati njegov naslednik princ Gjordjevič. Vseled tega bo imela ustava tudi točko, ki bo omogočala, da v tem slučaju sledi na prestolu druga veja rodu Karadjordjevičev.

Radićevi profidržavni načrti.

Zagreb, 4. decembra. (Izv.) Vedno jasneje se kaže, da so izjave, ki jih je dal a jih še daje Radić sam pesek v oči javnosti, da bi se kolikor mogoče zakrili načrti, ki jih kuje voditelj seljačke stranke. Po nepredvidnosti nekaterih njegovih najožjih pristašev pa je prišlo na dan, da pripravla Radić že za 8. decembra svoj glavni udarec. O tem se raznašajo v političnih krogih najsenzacionalnejše vesti. Pred konferenca Radićeve stranke 7. decembra bo pripravila predlog, da se seljačka stranka ne udeležiti ustavotvorne skupščine. Kakor vse kaže, bo ta predlog na glavni skupščini stranke 8. decembra sprejet. Istočasno pa baje namerava Radić skupščino svojih poslancev propasiti za permanentno ter tako fingirati posebno hrvatsko konstituinto. Razne nepredvidne izjave njegovih pristašev kažejo, da se nadejajo proklamacije nekake „hrvatske seljačke republike“. Ze danes so

prispeli v Zagreb mnogoštevilni Radićevski poslanci, ki so v zelo samozavestnem nastopu intervenirali na vladi v raznih zadevah, žeš, mi smo sedaj gospodje. Po večini so to ljudje, ki trdno verujejo, da bo Radić ustvaril „republiko“, to je državo brez davkov, brez šol, brez uradnikov in brez vojakov. V političnih krogih se vedno oblozja upanje, da bo Radić v zadnjem momentu prelomil z demagogično taktiko ter krenil na pot realne politike. Vseled splošne pozornosti, ki mu jo je javnost posvečala, je pa njegova megalomanična samozavest jako zrasla.

Beograd, 4. decembra. (Izv.) Za jutri je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri se bo razpravljalo o položaju na Hrvatskem, ki je nastal vsled rovarjenja Radićeve stranke. Vlada je o gotovih načrtih Stjepana Radića natančno obveščena in je odločena na najdalekosežnejše ukrepe.

Demisija vlade v ponedeljek.

Beograd, 4. decembra. (Izv.) Iz vladnih krogov se poroča, da bo sedanja vlada demisionirala v ponedeljek. Regent se bo takoj nato začel posvetovati z voditelji posameznih strank.

Beograd, 4. decembra. (Izv.) Ker se ministra Kovačević in Drinkovič nista vrnila na svoja mesta, je ministrski svet poveril ministra Jankoviča z vodstvom resorta za šume in rude, ministra Jovanoviča pa z vodstvom poštnega resorta.

Razdelitev države v pokrajine.

Beograd, 3. decembra.

V vladnih krogih se živahno pretresa vprašanje razdelitve države v pokrajine. Kakor znano je ministrski svet se zedinil na načelo, da obsegaj pokrajina ozenilje z 200.000 do 600.000 prebivalci. Izjeme so dovoljene za one teritorije, kjer se nahajajo svobodna mesta Beograd, Zagreb, Ljubljana. Na podlagi tega sklepa bo treba sedaj izdelati konkreten načrt za administrativno razdelitev Jugoslavije. V ministrstvu za ustavotvorno skupščino se bavi poseben oddelek s tem delom. Besedo imajo predvsem narodni gospodarji, upravni strokovnjaki in geografi.

V ospredju stoji sedaj projekt, ki deli Jugoslavijo v 22 upravnih jedinice.

Slovenija bi se razdelila v dve oblasti: en v Ljubljano kot središčem, druga mariborska s Prekmurjem in Medjimurjem.

Ožja Hrvatska z Zagrebom bi obsegala Zagorje, zagreško in belovarsko županijo.

Karlovačka oblast bi sestojala iz gorskega kotara, gorenjega in doljnega hrvatskega Krasa in segala do Une z Bihacem.

Zapadna bosanska Posavina z delom ozemlja severno Save bi tvorila banjalusko oblast.

Posebno pokrajino tvori vzhodno bosansko Posavje, z ozemljem preko Save do Vinkovcev.

Osijek bi tvoril središče oblasti, ki bi obsegala požeško in virovitičko oblast ter Baranjo.

Novi Sad z Banatom, ozemlje severno Fruške gore. V to oblast spada tudi Subotica.

Bečkerek z vzhodnim delom Banata in Potisjem.

Požarevac: srbsko Pomoravlje, Bela Cerkev, Vršac.

Kragujevac: Sumadija obstoječa iz okrogov moravskega, kragujevačkoga, rudniškega, čačanskega in kruševačkoga.

Niš s Prokupljem, Caribrod, Pirotom in Leskovcem.

Timoška oblast z Zaječarom, Negotinom in Knjaževcem.

Skoplje z Vranjem, Kumanovom in Tetovom.

Ožja Makedonija z Bitoljem, Stipom, Prilepom in Kavadarjem.

Ohrid, Debar, Ljumkula z ozemljem vzdolž Drima.

Kosovo s Prizrenom, Metphijo.

Jugozapadna Srbija s Sandžakom, Užicami, bosanskim Podrinjem in ozemljem Vasojevičev.

Dubrovnik s Črno goro, Hercegovino in južno Dalmacijo.

Split z Dalmacijo, zapadno Bosno do razvodja med Jadranskim in Crnim morjem.

Sarajevo s Travnikom in Jajcem (gornji Vrbas, vrhbosanska kotlina). Beograd naj bi tvoril z Zemunem in Pančevom posebni mestni teritorij kot prestolica države.

Prihodnje dni se sestane v Zagrebu posebni geografski odbor ministrstva, ki ga tvorijo dekan trgovske visoke šole v Zagrebu Filip Lukas, prof. dr. Milovan Grba, prof. Toša Radićević in referent v ministrstvu za ustavotvorno skupščino dr. Jože Rus.

Beograd, 4. decembra. (Izvirno). Ministrski svet je dovršil uredbo o uradniških konzumnih zadrugah. Ustanovi se državna zveza uradniških konzumnih zadrug. Kapital da na razpolago država. V to svrhu se od vsakega izplačila državnim dobaviteljem odtegne po en odstotek. Dalje bodo sodelovali pri stvaritvi obratnega kapitala uradniki

Ljublianskim demokratskim volilcem.

Kakor vselej, tako ste tudi preteklo nedeljo storili, napredni ljubljanski volilci, svojo strankarsko dolžnost. Svobodno in brez vsake agitacije ste pohiteli na volišče, da z volilno krogijico v roki manifestirate za stranko, ki si je s svojo meizprošno borbo proti mračnjstvu in duševnemu robstvu v preteklosti ter s svojim požrtvovalnim delom za uresničenje naših narodnih idealov v preteklosti in sedanjosti pridobila Vaše zaupanje. Šli ste v borbo, da končno izvojete zmago onim svetlim idejam, ki jih je propovedovala in oznanjevala Vaša stranka že skoraj pol stoletja, a jih ni mogla dostej nikoli uveljaviti.

To pot je bil boj ovenčan z uspehom: protiklerikalne struje so v Sloveniji strle in zlomile moč klerikalne stranke proti kateri smo se dolga desetletja borili z brezprimernim samozatajevanjem in s plemenitega cilja vredno požrtvovalnostjo malodane stranke, proti kateri smo se dolga skoro četrstoletja sem stal na čelu te vojske jaz. V nedeljo z Vašim zaupanjem odlikovani in izvoljeni poslanec, zastopnik bele naše Ljubljane, ki je bila vsikdar duša vsega narodnega in svobodomiselnega pokreta v Sloveniji.

Često so se klonile naše moči, mnogokrat smo že zdvajali o zmagi naših idej, toda navdušenje za naše ideale nas je bodrilo, da smo vstajali v teški borbi, dasi se je že zdelo, da zadado nadmočni sovražniki smrtni udarec napredni, demokratski misli. Ni jim uspelo. Porazili so nas, porazili nikdar. Prej na ozki krog razumnosti omejena napredna misel si je pridobila tla v vseh naših slojih in v nedeljo je zmagala. V veliko zaščošenje in radost meni, ki sem stal ob njeni zibelki! Zavedajoč se velike važnosti tega proekta, sem srečen, da sem doživel ta veliki dan, ki smo ga vsi, prav vsi od prvega voditelja pa do zadnjega boritelja v poslednjih gorski vasi pomagali ustvarjati. Tako mi ozarja jesen mojega življenja zarja tega velikega dogodka. Sedaj bo treba na položnih temeljih graditi naprej. Pozvali ste me med graditelje. Breme je težko, a storil bom svojo dolžnost, posvetiti vse svoje sile in sposobnosti — zgraditi velike, močne in srečne naše domovine Jugoslavije.

Somišljeniki, prijatelji, na zaupanje meni in zvestobi načelom srčna hvala Vam!

V Ljubljani, 4. decembra 1920.
 Dr. Ivan Tavčar.

Vprašanje luke Baroš

Rim, 4. decembra. «Giornale d'Italia» javlja, da je eden glavnih vzrokov odpora Kvarnerske regence proti rapalski pogodbi vprašanje luke Baroš, ki baje na rapalski konferenci ni bilo definitivno rešeno. Zato je italijanska vlada izjavila, da je pripravljena posredovati med Jugoslavijo in Reko v vprašanju luke Baros, seveda to samo v slučaju, ako bi Kvarnerska vlada poprej pristala na vse določbe rapalskega sporazuma.

Opattija, 4. decembra. (Izv.) Reški arditii so prešli pri Matuljah mejo, napredli italijansko obmejno stražo, ki je pobegla. Arditi so ujeli dva vojaka, «tiri mezge in vzeli precej municije. V zavzeti stražnici je napisal poveljnik arditov na steno besede: „S silo vedno naprej, naj živi italijanska Reka!“

sami v tej obliki, da se jim enkrat na leto odlegne 10 odstotkov od mesečne draginske doklade. Te 10 odstotkov postane na ta način premoženje zveze. Zveza bo dala denar na razpolago posameznim uradniškim zadrugam. Ze obstoječe uradniške organizacije (kakor n. pr. Samopomoč) bodo morale pravila prilagoditi novi uredbi,

Hegemonija.

Včasih je bil čez Ljubljano in prepe Slovenijo razgrnjen plašč čudovorne milosti nekronanega kralja — Šusteršiča. Ta plašč je bil vsako nedeljo raz priznec na novo posvečen in verno ljudstvo je pred obedom in po obedu molilo za dolgo kraljevo življenje.

Kdor je hotel zidati in je šel po dovoljenje v urad in se je tam legitimiral z milostjo nekronanega kralja, so zaropotali stoli, zašušljali papirji, druga stranka je morala odstopiti, in milostpolnemu pristašu je bilo dovoljeno vse.

Če je učitelj hotel v vas poleg ravne bele ceste in železnice, je vzel palico in legitimacijo, tiskano in izdano v katoliški tiskarni ter je stopil pred poglavarja šol. Tam je pokazal legitimacijo in označil vas in drugo jutro je odnesel na pošto dvoje dekretov. Napredni učitelj je v lepem jutru s kletvico in morda tudi z mislijo na poboljšanje stopical po hribu navzgor v zagorsko vas učitelj z ono čudovorno legitimacijo pa je privrskal v vas v dolini ob beli cesti. Vsak dan je hodil v cerkev osvečevati blagoslov na svoje prepričanje.

V hišo kmetovo je prišla bolezen; iz raz na materinem obrazu je pričal, da se mati poslavlja od otrok. Kmet je šel k županu, da mu napiše ubožno izpovednico za brezplačno zdravljenje v bolnici. Pa ubožni kmetič je pozabil, da je nekoč pred leti županu dokazal pred sodnijo nepošteno gospodarjenje z občinskimi denarji in oče župan so izpovednico odklonili. Žena je umrla, otroci so se v siromaštvu razkropili po svetu v nadlogo sebi in drugim.

Nekoč sta se na hodniku v deželni odbor srečala kmeta, da govori o zadevi regulacije planin in občinskih pašnikov. Mali gospod je nervozno vstal od mize: „Zdi se mi, da vas od nekega poznana.“ „Da, gospod, na seji zaupnikov v Unionu sva se seznanila.“ „Vi se mi pa zdite čisto neznan.“ „Nisem še bil z gospodom.“ „Tako, tako...“ In pošepetal je mali gospod onemu kmetu od seje zaupnikov, naj pride čez četr ure, proti neznanu pa je govoril za oba: „Čisto nemogoče, vsi fondi so izčrpani.“

Bilo je v tistem stoletju, ko je divjala strašna vojska. Ljudje so kar v milijonih padali po bojnih poljanah. Tiste dni je prišla ženica, v naročju otroka, pod srcem roč, v prostore okrajnega glavarja in je prosila podpore, ker je mož v Galiciji, sama bolna in denarjev nikjer nič. Živa, da ne more pod zemljo. Potrdila o potrebi, da ji župnik ni hotel dati, češ, da njen mož prej tu ni hotel njega poznati. Glavar se zamislil, pogleda v fermar iz katoliške tiskarne in reče: „Res je hudo, toda država ne more pomagati, ima veliko potrebnih.“ Nato pa je pristopila veleposelstnikova žena: „Malo podpore bi bilo dobro.“ „Tako, tako bomo naredili.“

Vedi vrag kako je to prišlo, da nas je kar naenkrat nekdo lopnil po licu in zasakal naš pogled od Dunaja tja dol na Balkan, v neki Beograd. Tisti čas je tudi ona krvava vojska minula. Zgodilo pa se je, da so se v Ljubljani in po lepi Sloveniji prikazali tuji ljudje. Še nikdar jih ni bilo pri nas prej. Visoki in močni; so, črne lase in črne oči imajo. Pravijo, da so Srbi. Jaz jih še nisem nikdar videl in ne poznal, bela Ljubljana in prelepa Slovenija pa jim je padla okoli vratu, češ, da so bratje. In bela Ljubljana in prelepa Slovenija je brata povabila k plugu, da razorjejo zemljo, v katero se je zarastel plevel.

Komaj je zemlja zapuhtela v mladem solcu, pa se je začel hrušč in trušč: „O jeci, o jecji, moj Bog, narod pomagaj, hegemonijo nam jemljejo. Fant čuj, krivce ti bodo raz klobuk vzeli. Kje je korajža?“

Eno božjo nedeljo je bilo, mislim 28. novembra 1920, je narod odgovoril: „Hegemonijo si bom pa sedaj jaz sam zataknil za klobuk.“ Potem pa je bilo čuti samo še cvilenje —

Politične beležke

† Slovo Čokorila iz javnega življenja. Znani velesrbski šovinist Čokorilo, ki je tako sramotno s svojo stranko pogorel pri volitvah, da ni samo ostal brez mandata, ampak je dobil tako neznatno število glasov, da se je popolnoma osmešil in onemogočil v javnosti, je sklenil, da se umakne iz javnega življenja. Ta svoj sklep naznanja Čokorilo v svojem glasilu «Srpska Zora», ki na uvodnem mestu prinaša njegovo «slovo od javnosti» pod naslovom: «Bodite prokleti!» Čokorilo se odpoveduje predsedstvu svoje srbske organizacije in javlja, da s to številko ustavlja tudi izhajanje svojega glasila.

† Rim in Reka. Vse vedno bolj in bolj kaže, da je d'Annunzija kneževina na Reki, blokada Caviglie dogovorjena stvar med Rimom in Reko, ker je sicer nerazumljivo, kako je to mogoče, da je vlada velesile brezmočna proti kapricam eksaltiranega poeta. Iz Rima je odpotovala parlamentarna komisija na Reko, ki naj še v zadnjem trenutku poizkusi izravnavati spor mirnim potom. Ta parlamentarna komisija je potekla iz inicijative samih poslancev in nima nobenega uradnega značaja, zato je tudi rimska vlada takoj po odhodu te delegacije izdala komunique, v katerem pravi, da vlada ni poslala nikogar na Reko, ker je vlekla podala generalu Caviglii popolno polnomočje in svobodo, da razpclaga z vojsko in mornarico v slučaju potrebe. Giolitti je bil v razgovoru s poslanci, da vlada skušala vse, da prepreči prelivanje krvi, toda ako bo potrebno upotrebiti skrajna sredstva, se bo to zgodilo na način, ki ne bo zahteval nobenih žrtve, a bo vlada vendarle dosegla svoj cilj. Ker ni verjeti, da bi vlada hotela tako igravati svojo avtoriteto, je najverjetneje, da igra Italija nedostojno igro in da je d'Annunzio samo lutka rimske vlade.

† Avstrija in Bolgarija pred Zvezo narodov. Iz predzgodovine komisijekega sklepa za pripustitev Avstrije v Zvezo narodov je omeniti interesatno dejstvo, da sta tako Jugoslavija kakor tudi Rumunija zagovarjali sprejem v Zvezo narodov z utemeljevanjem, da je tre ba sedanjo Avstrijo strogo razlikovati od prejšnje avstro-ogrške monarhije. Tudi admiral Fisher za Anglijo, Hennessy za Francijo in Pouillet za Belgijo so govorili za sprejem Avstrije v Zvezo narodov. Predlog je bil nato sprejet soglasno. Proti pripustitvi Bolgarske v Zvezo narodov je protestirala Jugoslavija z utemeljitvijo, da Bolgarska še ni izpolnila pogojev gelde obnovo in kaznovanja vojnih zločincev. Rumunija pa je naglašala, da so Bolgari silno trpinčili rumunske vojne vjetnike. Zastopnik Anglije, admiral Fisher, je obžaloval, da sta Jugoslavija in Rumunija proti sprejemu Bolgarske v Zvezo narodov in je naglašal, da je njen sprejem v interesu svetovnega mira. Enako stališče so zagovarjali tudi zastopniki Švedske, Perzije in Japonske. Vkljub temu je bila prošnja Bolgarske za sprejem v Zvezo narodov izročena zopet podkomisiji.

† Zveza narodov, Jugoslavija in Češkoslovaška. Iz Ženeve javljajo 3. decembra: Zveza narodov je skupščini predložila poročilo, v katerem se z ozirom na senžermensko pogodbo in na dogovore med zavezniki, Jugoslavijo in Češkoslovaško odreja, da stoji tudi plemenska, jezikovna in verska vprašanja pod jamstvom zveze narodov. Za Češkoslovaško se razen tega še določa, da bo generalni tajnik zveze narodov o vsem poročal, kar se tiče karpatskih Rusov, ki so priključeni Češkoslovaški kot samostojna celota.

† Antanta in Orčija. Agence Havas javlja iz Londona, da se nanaša izjava zaveznikov samo na kralja Konstantina. Ako ljudsko glasovanje na Grškem izpade v korist prestolonaslednika Jurija, bi se mogli ukrepi in jamstva, ki so bili naperjeni proti njegovemu očetu, omiliti.

Prosveča.

Narodno gledališče.

Drama:
Ponedeljek, 6. dec.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Red B.
Torek, 7. dec.: Zaprtó.
Sreda, 8. dec.: Sen kresne noči, v opernem gledališču ob dramskih cenah. Red E.
Četrtek, 9. dec.: Bobrov kozuh. Red B.
Petek, 10. dec.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Red C.
Sobota, 11. dec.: Bobrov kozuh. Red A.
Nedelja, 12. dec.: Figaro se ženi. Izv.
Ponedeljek, 13. dec.: Bobrov kozuh. Red C.
Opera:
Nedelja, 5. dec.: Nicolai: Vesele žene windsorske. Izven.
Ponedeljek, 6. dec.: Zaprtó.
Torek, 7. dec.: Dalibor. Red A.
Sreda, 8. dec.: Sen kresne noči. dramska predstava. Red A.
Četrtek, 9. dec.: Od bajke do bajke. Red E.
Petek, 10. dec.: Zaprtó.
Sobota, 11. dec.: Tosca. Red D.
Nedelja, 12. dec.: Dalibor. Izven.
Ponedeljek, 13. dec.: Zaprtó.

— Sedemdesetletnica Fr. Detela. Te dni obhaja svojo 70letnico zaslužni pisatelj Fr. Detela. Njegovo ime je ljudstvu dobro znano. Spada k naši starejši generaciji, ki se je zbirala okoli «Ljubljanskega Zvona» v osemdesetih letih. Leta 1882. je izhajalo v «Zvonu» njegovo «Malo življenje», pozneje «Veliki grof» itd. Poglabil se je posebno v zgodovino celjskih grofov («Pegam in Lambergar»). Napisal je več popularnih povesti. Posrečila se mu je tudi šalorigra «Učenjak». Marljivo je delal v «Slovenski Matici» in je sedaj dal svoje spise «Mohorjevi družbi», ki jih bo po vrsti izdala. To bo dobro čtivo za ljudstvo. Je še vedno delaven in mu želimo še na mnogo leta!

— Iz glasilne pisarne. V sled tehničnih ovir se predstava «Figaro se ženi», v nedeljo dne 5. t. m. ne more vršiti. Dramsko gledališče ostane ta dan zaprtó.

— Nova knjiga za Božič. Znani goriški pesnik A. Gradnik je prevedel krasne otročje pesmi, ki jih je zložil srbski pesnik Čiča Jova — Zrnaj, v slovensčino. Prevod izide v prihodnjih dneh pri Tiskovni za drugi v Ljubljani.

— Organizacija književnikov. V nedeljo, 12. t. m. se vrši v dvorani beograjske občine konferenca književnikov, na kateri bodo razpravljali o enotni organizaciji književnikov.

— Otvoritev prve umetniške razstave v Mariboru, ki je bila določena za nedeljo dne 5. t. m. ob deseti uri dopoldne, se je morala vsled nepričakovano velikega števila umetnin, ki so šle zadnji čas dospete in s katerimi pripravljali odbor ni računal, preložiti na praznik v sredo dne 8. decembra ob 10 uri.

— Glasbena Matica priporoča od novejših slovenskih klavirskih skladb nakup muzikalij za Miklavžovo in božično darilo mladini: Tri nove klavirske skladbe Stanka Premrla: 1. Ob kolovratu, 2. Pri otrocih, 3. Vzdihi in Klavirski album za slovensko mladino, sestavil Josip Pavčič. Premrllove sklad-

be spadajo k onim redkim slovenskim klavirskim umetninam, ki so samostojne in lepe. Pavčičev klavirski album obsega 81 slovenskih narodnih pesmi, je zelo okusno prirejen in priljubljen. Cena za Pavčičev album 16 K, za Premrllove tri klavirske skladbe 12 K. Naročila in dobava se pri Glasbeni Matici v Ljubljani.

— Jugoslovanski glasbeniki Srbi, Hrvati in Slovenci se nameravamo združiti v močni skupni stanovski organizaciji «Udruženju jugoslovenskih muzičarja». Hrvati in Srbi so pravila za to organizacijo že sestavili. Obravnava se bodo na prihodnjem skupnem kongresu glasbenikov v Zagrebu. Srbi in Hrvati so svoja pododbora v Beogradu, oziroma v Zagrebu že ustanovili. Podpisani vabim in prosim vljudno vse slovenske glasbenike, skladatelje, kapelnike, dirigente, pevce in pevke-soliste, godbenike orkestrorov itd., da se udeležijo v ponedeljek dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Glasbene Matice razgovora glede ustanovitve strokovne organizacije glasbenikov. — Matej Hubad, ravnatelj.

— Novc delo Vatroslava Jagića. Nestor naših znanstvenikov, glasoviti slavist Vatroslav Jagić pripravlja novo veliko delo katero bo izdala srbska kraljevska akademija.

— Moskovsko umetniško gledališče igra z velikim uspehom v Sofiji. Gledališče je vedno razprodano. Gledališče pride baje gostovat tudi v Jugoslavijo in gre pozneje na Češko.

— Šaljapin, slavni ruski basist, ki je za milijonsko gažo pel v Petrogradu in Moskvi, je zdaj dobil dovoljenje, da gre v London.

— Stalno rusko gledališče začne s predstavami v Parizu v januarju prihodnjega leta. Tako se igra sedaj rusko stalno v vseh večjih evropskih mestih.

— «Rusija in Evropa», znano delo prof. Masaryka, je izšlo v italijanskem jeziku.

— «Velika Srbija», delo prof. Venisa, je izšlo v češkem prevodu.

Domače vesti.

Ljubljana, 4. dec.

• 30 ali 40 mandatov? V članku, ki smo ga včeraj priobčili pod tem naslovom, je popravitel pogreške, ki so nastale pri korekturi tako, da je «Državni odbor» ugotovil število mandatov za izvenljudbanski dve okrožji na 36, 40 mandatov je bilo odrejenih za vso Slovenijo. «Državni odbor» je bil po plebiscitu opozorjen, da bi bilo treba število poslancev za ljubljansko in mariborsko okrožje znižati od 36 na 34. (Pomotoma poročano 38 poslancev.) Končno stoji v članku, da je služilo glavnima volilnima odboroma v Ljubljani (brez mesta Ljubljane) in v Mariboru za podlago volilnih preračunov število 38 mandatov. Pravilno se ima to število glasiti 36.

• Kaj pa to? Turek šliki čez mejo. Saj ni res. «Državni odbor» pride na zatoženo klopi, ker so klerikalci v Sloveniji pri volitvah propadli. Da, da, volitve v ustavotvorno skupščino spominjajo v marsičem na koroški plebiscit. Tertium comparationis leži v tem, da so jo klerikalci v obeh slučajih zavozili.

• Otvoritev državne trgovske akademije. Zahteva po trgovski akademiji v Ljubljani je stara, ampak v Avstriji «merodajni» niti slišati niso hoteli ničesar o tej kakor tudi o mnogih drugih naših zahtevah. V Jugoslaviji je drugače: prav hitro smo dobili v Ljubljani univerzo, danes pa je bila svečano otvorjena trgovska akademija v navzočnosti predsednika deželne vlade, poveljnika divizije in zastopnikov trgovskih korporacij. Mirna, tiha je bila ta slavnost na I. državni gimnaziji, ampak vsi navzočni so se zavedali velikega pomena tega dogodka in zavedali so se tudi tega, kaj to pomeni, imeti lastno narodno državo, v kateri sami odločujemo o naših potrebah in nam ni treba moleđovati pri tujcih za vsako malenkost. Ono, kar je poprej bilo nemogoče, je sedaj samo po sebi umljiva stvar. Pri otvoritvi so govorili dr. Triller v imenu občine, doktor Murnik za trgovsko in obrtno zbornico, za gremij trgovcev veletržec Jelačin, za Zvezo industrijalec pa Dragotin Hribar. Ravnatelj Böhm in profesor Sič sta lepo označila pomen novega zavoda, kateremu tudi mi želimo najlepšega uspeha.

• Kraljska hranilnica za državno trgovsko akademijo. Pri otvoritvi državnih trgovskih akademij v Ljubljani je izjavil g. Hribar, kot predsednik Kraljske hranilnice, da bo stavil ta zavod v doglednem času na razpolago večjo vsoto, s katero se omogoči akademiji nastanitev v lastnem poslopju.

• Z jesenit nam pišejo: Demokrati smo z izidom volitve zadovoljni. Pobiti pa so klerikalci, ker njih početje je ljudstvo obsodilo. Novo monštanco bi lahko kupil župnik z denarjem, ki ga je razdala njegova klika za letake smešne vsebine in za masne napitnine fantalinom, ki so kalili nočni mir s trgantjem lepakov nasprotnih strank in glasnim pridušenjem. Kje je hodil občinski redar? — V sredo praznujemo ujedinjenje Slovenske ljudske stranke, tako je rekel z bombastičnimi besedami na prižnici fajmošter na Dovjem na dan volitve. Praznik narodnega ujedinjenja je namenoma zamenjal s praznikom Slovenske ljudske stranke. Pa se je urezal mož. Dve tretjini volilcev se mu je izneverilo, pa še celo 22 demokratov je zlezlo na vrh. V sredo pa se je le praznovalo ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, ne pa Slovenske ljudske stranke, ki je tako poražena, da ima v celi državi samo 24 mandatov.

• Demokratiški sestanek. Danes zvečer je bil v «Tivoliju» prijateljski sestanek onih demokratov, ki so v času volitev za konstituanto vodili strankino agitacijo. Taki sestanki se bodo ponavljali, ker hoče stati vodstvo stranke v stalnem stiku s strankinimi zaupniki. Predsedoval je današnjemu sestanku podpredsednik JDS dr. V. Ravnihar, ki je v temeljitem govoru iznesel volilno borbo, njen izid in pomen. Posl. dr. G. Zerjav je poročal v svojih razgovorih, ki jih je imel v Beogradu z voditelji Jugoslovanske demokratske stranke in o sedanjih političnih situaciji. Za tem so poročali zaupniki raznih ljubljanskih okrajev in g. ravnatelj Jug kot predsednik ljubljanske politične organizacije JDS. Stranka je z izidom volitev na Slovenskem in v celi državi sploh lahko zadovoljna, ker je izšla demokratska stranka iz volitev kot relativno najmočnejša politična grupa. Sestanek je potekel v najlepšem razpoloženju.

• Šesta obletnica velike srbske zmage. V petek je preteklo šest let, kar je vojvoda Mišič začel s svojo velikopotezno ofenzivo proti Potiorekovi vojski, ki jo je porazil v par dneh. Ofenziva se je začela o polnoči, vojvoda Mišič je izdal kratko armad-

no povelje: «S polno vero in močjo v našo moč, junaki napreji!» Ob obletnici je regent Alexander obiskal vojvodo Mišiča, ki je še vedno bolan, in mu častital k slavni zmagi.

• Osebna vest. Zdravnik dr. Zoran Jošt je imenovan za sekundarja javne bolnice v Celju.

• Imenovanja v finančni službi. Kontrolor Emanuel Josin je imenovan za blagajniškega ravnatelja ad personam pri finančni deželni blagajni v Ljubljani.

Med državnimi uradniki v Celju vlada veliko razburjenje ker se sedaj že dva meseca ponavlja dejstvo, da ne dobe plače o pravem času in da se dela tudi razlika med posameznimi kategorijami. Nekaterim strokam so se namreč izplačale plače za december že 30. novembra, druge pa morajo še čakati. V najslabšem položaju so posebno justični nameščenci, ki so tudi prejšnji mesec dobili plačo teden dni pozneje. Nakazilne oblasti opozarjamo, da izvrše svojo dolžnost napram uradništvu. Radovedni smo, kje leži krivda.

• Izprememba v finančni službi. Anton Zvan, višji davčni upravitelj pri davčnem uradu za mesto Ljubljana, je dodeljen strokovnemu oddeku II. delegacije finančnega ministrstva v Ljubljani.

• Imenovanja v davčni službi. Za višje davčne upravitelje v 7. činovnem razredu so imenovani: Karl Semmen v Ljubljani, Alojzij Mušič v Novem mestu, Ivan Pernovšek v Slovenjem Gradcu, Rihard Debeljak v Ljubljani (za okolico) in Franc Uršič pri davčni administraciji v Ljubljani.

• Porotne razprave v Celju. Za sedanje četirto porotno zasedanje, ki se prične 6. t. m. so razpisane sledeče razprave: 6. decembra Jakob Kidrič, uboj; Ciril Koprivec, tatvina; 7. decembra Josip Zolger in tovariši, tatvina, Janez Javornik in Josip Neubauer, tatvina. 9. decembra Neža Vlčič, Pankracij Černič in tovariši, tatvina. 10. decembra Valentin Basle, tatvina, Janez Prelovšek pozig 11. tatvina, Janez Prelovšek pozig. 11. decembra Terezija Kitag iz Zetal umor, 13. decembra Fran Dolar in tovariši, rop.

• Za orožnike. Vsem orožnikom, ki službujejo v krajih južne Srbije in Crne gore, je notranji minister povišal doklade za 50 dinarjev mesečno. Poleg tega so se uredile pokojnine vseh orožnikov.

• Kočevarska. Neka ljubljanska tvrdka je poslala trgovcu s steklom Fr. Engelu v Kočevju pismo trgovske vsebine v slovenskem jeziku. Na to pismo je odgovoril Engele doslovno takole: Was Sie mir zugeschickt haben, verstehe ich nicht, denn diese Wetsprache verstehe ich nicht...

• Eno-, dvo- in desetkronski bankovci pridejo, kakor nam poročajo iz Beograda, do 1. januarja 1921. iz prometa. Tozadevna naredba je za gotova in se razglasi takoj, ko pride novi kovan denar v Beograd, ki se ga pričakuje vsak dan. Od 1. januarja dalje državne blagajne ne bodo sprejemale več vplačil v teli avstrijskih ostankih.

• Koroška slavnost na dunajskem vseučilišču. Na dunajskem vseučilišču se je vršila pod patronato rektorja Dopschia takozvana koroška slavnost, ki bo dala misliti tudi angleškemu in zlasti italijanskemu delegatu pri plebiscitni komisiji, katera sta se tako vneto zavzemala za interese Nemške Avstrije. Dočim se je držal rektor Dopsch še kolikor toliko v mejah previdnosti, so ostali govorniki, med njimi v Ljubljani znani politični svetnik Skubelj, odložili krinko in povedali jasno kaj hočejo, namreč: Zdržitev z Nemčijo in kaznovanje sedanjih zmagovalcev. »Se je pokrita dolina z gosto meglo, ki ovira razgled, vendar se svetlikajo s karavanških grebenov prvi žarki, ki naznanjajo veliko jutro Vsenemčije.« Tako je govoril politični svetnik Skubelj in nas potrdil v prepričanju, ki smo ga vedno gojili, da bo princu Borghese ali vsaj njegovim otrokom še jak ožajl zaz burko, ki je igral leta 1920. v Celovcu ob plebiscitu.

• Izzivanje celjskega nemškega fotografa. Iz Celja nam pišejo: Tukajšnji fotograf Perissich ima na svojih hiši reklamne fotografije samih bivših avstrijskih oficirjev. Pozivljamo oblasti, da poskrbe, da se odstranijo slike znanih obrazov, ki so zmerjali in trpinčili naše slovenske fante iz celjskega 87 pp.

Kriza.

Vesti iz Severne Amerike govore o teži industrijski krizi: ponudb veliko, povpraševanje malo. Nadprodukcija širi na vse strani svoje slabe posedice. Tovarne omejujejo svoje delo, odpuščajo delavstvo, brezposelnost narašča, konkurzi z ogromnimi pasivami dosega do sedaj še nikdar tako visoko število. Najsolidnejše firme se potapljajo v tem čez noč naraslem morju. Spekulativno kopičenje blaga v skladiščih razbija do krvave neprevide in nikdar zadosti bogate trgovce. Blago gnije, Konsumentov ni. Naročila v tovarnah izostajajo, produktivno življenje umira, delo policije in sodnij zarašča.

Informativna poročila iz Anglije in Francije se krijejo z onimi od druge strani oceana. Povsod hiperprodukcija, zlati v onih tovarnah, ki so tudi za časa dolgotrajne vojne proizvajale blago mirovne potrebe in so v pogrešeni kalkulaciji mislile, da se bodo po sklepu mirovne pogodbe zaloge blaga razlile, kakor zaželjena mrzla studenčica po svetu. Zlasti tekstilna industrija je neodpuščljivo grešila. Mesto zaželjene svobodne trgovine, ki bi američanskemu angleškemu, francoskemu, švicarskemu trgovcu in fabrikantu odvalila težak kamen od srca, so vse države z mrzlično naglostjo reglementirale vezano državno gospodarstvo. Prosta pot svobodni konkurenci je bila zaprta. Nezdruvo razmerje valut, proizvedeno ne vsled notranje kupne sile posebnih plačilnih sredstev, ampak vsled divje valutne špekulacije, je sililo države k raznim strogim predpisom, ako hočejo dvigniti mednarodno veljavo svojih papirjev in denarjev in s tem postaviti svoje državno gospodarstvo na realna tla. Amerika je bila med vojno velikanski magnet, ki je pritegnil nase skoro tri četrtine vsega izvenameričanskega zlata. Vrednost dolarja je rasla, pa ne v korist splošnemu američanskemu gospodarstvu. Američansko blago, cenjeno po dolarju, je postalo za evropskega berača predrago in rajši si je še trdnješe pritegnil pas čez trebuh, kakor bi kupal v Ameriki. Ves eksport je zastal, tovarne se morale obratovanje rajonirati na domači konsum. Ker je bilo delavstva preveč, je moralo iti v brezposelnost, isto je bilo s švicarskimi, angleškimi in drugimi firmami, ki so prodajale za dobro valuto.

Ta moment nezdravega valutnega razmerja je omogočil nemški industriji, da se je prerila celo na angleški trg in da v angleških gospodarskih organizacijah straši nemška konkurenca. "Zdrava" valuta na eni strani je zakrivila krize v gospodarsko najmočnejših državah, na drugi strani pa silna organizacija konsumentov, ki je svojo vztrajnost v vzdrževanju se od kupovanja prisilila cene k padcu. Vsa Amerika je bila prepletena z dobrimi organizacijami konsumentov. K takim organizacijam so bili konsumentji prisiljeni, kajti veliki prejemki so padali, verženje in nezdravo manipuliranje je bilo po državnih oblastih vedno bolj onemogočeno. Razkošno življenje se je umikalo trezni vsakdanjosti, ki je morala svoje potrebe vedno bolj omejevati.

Sedanja kriza, naraščajoča brezposelnost v omenjenih državah je naravna reakcija nesolidnega vojnega in povojnega življenja. Netreznost mas jo je zakrivila. Razmere v Jugoslaviji kot v poljedelski državi, kjer ni veleindustrije, upravičujejo upanje, da pri nas pri zdravljenju vojnih gospodarskih bolezni, ne pride do takih nevarnih komplikacij. Industrija je nerazvita in v velikih stvarih še daleč ne zadošča domačemu povpraševanju. Konsolidacija državnih razmer zahteva, da se vedno bolj in bolj izjednačuje povpraševanje in potreba, z drugim besedami, da cene vsem potrebščinam stopijo na normalno stopnjo. Ta prehod pa ne sme biti bliskovit, nenaravno izsiljen od konsumentov. Gospodarstvu mora biti koristna samo premissljena evolucija, revolucija škoduje vsem, glavno produktivnim slojem.

O tem nas svarilno poučuje Amerika, Anglija itd. Bodoči naš parlament se mora z vso resnostjo lotiti vprašanja naše valute — in naših cen, da ne bo preobčutljivih potresnih sunkov.

Gremij trgovcev v Ljubljani obveščajo svoje člane, da se bo vršil v torek dne 7. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici na Mestnem trgu razgovor o trgovski pogodbi, katero namerava skleniti Jugoslavija z Italijo. Ker bo ta trgovska pogodba osebno za trgovce iz Slovenije vitalnega pomena, naj se vsi ljubljanski trgovci tega sestanka zanesljivo udeležijo.

Gospodarski svet ministrstva je dovolil, da se sme iz okupiranih krajev Dalmacije in to ne samo z otrokov, ampak tudi s kopnega brez carine uvažati vino, ribe, olje,

la Watzke, večletnega asistenta na ginekološko-porodniškem oddelku prof. Valente v Ljubljani.

Tujski promet v Jugoslaviji. V Zagrebu se v kratkem sestane kongres zastopnikov kopaljšč, zdraviščiš, letovišč itd. iz vse Jugoslavije. Na tem kongresu se bo razpravljalo o važnih vprašanjih ureditve našega tujskega prometa. Jugoslavija ima vse pogoje za razvoj tujskega prometa do važne panoge našega narodnega gospodarstva. Potrebno pa je, da se izvede organizacija, ki bi s sistematičnim delom pospeševala tujski promet. V Sloveniji in na Hrvaškem sicer že obstoje organizacije za tujski promet, dočim v Srbiji še nimajo takih institucij Zagrebško društvo za tujski promet je započelo inicijativo, da se ustanovi edinstvena organizacija za vso državo, ki bi, seveda s podporo vlade, delovala na organizaciji tujskega prometa, katerega je treba napeljati v naše kraje. To je namen kongresa, ki se sestane še tekom meseca decembra.

Taksa za vstopnice. Dosedaj se je ta taksa odmerjala tako, da se je n. pr. — ako je stala vstopnica s takso vred pri blagajnici gledališča 22 kron — zahtevala 100dstotna taksa 22 kron in je torej gledališču ostalo 20 kron. Generalna direkcija posrednih davkov pa je odredila, da se mora izračunati taksa od celega pa odjemalcu vplačanega zneska, v navedenem primeru torej 2 K 20 vin., tako, da ostane gledališču le 19 K 80 vin. Zeleti bi bilo, da se to sporno vprašanje instančnim potom, ev. po finančnem sodišču v Zagrebu končno veljavno reši.

Baranjci se selijo v Jugoslavijo. Srbi iz onih krajev Baranje, ki pripade Mačžarski, so sklenili, da zapuste svoje dosedanje domovje in se preselijo v ozemlje naše kraljevine. Obrnili so se na ministrskega predsednika Vesniča s prošnjo, da se sestavi posebna komisija, ki naj bi vodila to akcijo.

Občina Jezersko, ki sestoji iz davčnih občin Jezersko in Spodnjega Jezerskega ter je doslej pripadala davčnemu uradu v Železni kaplji in davčnemu okrajnemu oblastvu v Velikovu, je po odredbi finančnega ministrstva prideljena davčnemu uradu in davčnemu okrajnemu oblastvu v Kranju.

Poziv invalidom - inteligentom. Splošna organizacija vojnih invalidov sklicuje za nedeljo 5. decembra 1920. ob 9. uri zjutraj v magistratno dvorano izredno zborovanje. Izvoliti se ima tudi nov odbor. Zeleti je, da bi se slovenski inteligenti-invalidi pričeli bolj zanimati za invalidsko organizacijo. Dasi so invalidi-inteligenti kolikorotoliko oskrbljeni v primernih službah vendar bi njih tovariši nujnopotrebovali njihovega sodelovanja. Pogreša ravno sodelovanja inteligentov pri svojem človekoljubnem delu. Naj tega poziva ne prelahi noben invalid-inteligent, ki ima količkar srca in umevanja za veliko bedo vojnih invalidov, vdov in sirot.

Nogomet. Jutri v nedeljo ob 14. uri tekma Ilirija I. : Ilirija rez. Obe moštvi nastopita v dobri sestavi, pričakovati se more torej lepo, zanimivo igro. Najbrže je to poslednja tekma v sezoni. Ob deževnem vremenu se tekma ne vrši.

Nočna slika. V Strelški ulici, pozno po polnoči. Gosta megla. Službujoči stražniki zapazi možnahrbtnjakarja: «Hoj! Kaj nesete?» Nahrbtnjakar mu mirno odgovori: «Olje iz mestne elektrarne!» . . . «Kakšno olje?» . . . «Znaja, gspud, takšno olje, ki od strojev kaplja.» Nahrbtnjakar je izginil tja na Barje. Policija pa se je začela zanimati za to «kapljajoče olje». V Crni vasi je možnahrbtnjakar kmetom prodajal fino strojno olje, ki ga je dobival v mestni elektrarni. Odnesele je okrog 30 litrov olja po 37 kron. Elektrarna ima okrog 1100 kron škode.

93 invalidov, nahajajočih se v invalidnici, je bilo oropanih volilne pravice. Zatrjevalo se jim je od strani vodstva invalidne šole, da bodo prišli vsi v imenik volilcev, v resnici pa ni bil vpisan med volilce niti eden. Zato se imajo zahvaliti invalidci v invalidnici klerikalcem. Klerikalci so namreč vedeli, da invalidi nimajo med seboj takih, ki bi volili klerikalno, zato je bilo za klerikalce najboljšje, da sploh ne morejo na volišče. Vsled tega vlada med invalidi veliko razburjenje proti klerikalcem. Za invalide v invalidnici je to dobro šola za prihodnje volitve. Takrat naj gledajo pravočasno, da ne bodo zopet ob volilno pravico.

Dijaštvo iz zasebnega ozemlja. Podpisani opozarja vse dijaštvo iz zasebnega ozemlja, katero namerava uporabiti božične počitnice za obisk svojega doma, da mu dá italijanska delegacija v Ljubljani brezplačen vizum za potovanje pod pogojem, da vpošlje vlogo najpozneje do dne 8. t. m. na naslov podpisane odseka, kateri bo vloge predložil na pristojnem mestu. Rok za predložitev prošnje je določen do najpozneje 10. t. m. Na poznejše predložene vloge se ne bo oziralo. — Šolski odsek Narodnega sveta za neosvobojeno domovino v Ljubljani, Pražekova ulica 3/1.

Godba invalidov. Invalidski oddelek poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani namerava osnovati v nekem invalidskem zavodu godbo, za začetek na pihala. Kakor je znano, je ravne invahdom po zavodih slično razvedrilo nad vse potrebno; poleg tega bi pa to tudi njihov gmotni položaj mnogo izboljšalo. Tudi se vedno priklajajo invalidi, ki bi se radi učili godbe. Zato bi bil nujno potreben invalid, ki je v godbi teoretično in praktično toliko izvežban, da bi bil sposoben voditi tak orkester. Nagrada mu je zagotovljena. — Prošnje prošnje je nasloviti na Poverjeništvu za socialno skrb, Invalidski oddelek v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica.

Povodom državnega praznika je prejel ministrski predsednik obilico čestitk iz vseh delov Jugoslavije, kakor tudi od Jugoslovancev iz inozemstva. Ministrski predsednik se je na vse čestitke prisrčno zahvalil.

Kralj Matjažev večer priredi Sokol I. jutri v nedeljo dne 5. t. m. popoldne in zvečer v dvorani Mestnega doma. Začetek ob 15. uri, zvečer za odrasle ob 20. uri. Poleg godbe, petja in proste zabave nastop kralja Matjaža, ki obdaruje vse. Darila se sprejmejo med 10. in 12. uro popoldne v Mestnem domu. Vstopnina: popoldne 4 K za osebo, otroci prosti, zvečer 15 K za nečlane, 10 K za člane. Prihitite vsi! Zdravo.

K ljubzenski tragediji na Muti. Kakor smo že pred par dnevi poročali, je na Muti inženjer Pitamic ustrelil svojo nevesto, 22letno hčerko davčnega uradnika Vacaca. Prvotno se je domnevalo, da se je zgodila le nesreča, kakor pa doznavamo, je izvršil inženjer svoje dejanje iz ljubosumnosti. Po zločinu je poklical v sobo neko deklico in ji kazal, kaj je naredil. Iz tega, kakor tudi iz nekaterih drugih znakov se domneva, da se je inženjeru omračil um. Sedaj se nahaja v zaporu okrajnega sodišča.

Preprečena železniška nesreča v Rajhenburgu. Direktnemu brzovlaku Maribor-Zagreb bi se v petek kmalu pripetila velika nesreča, ki bi zahtevala gotovo veliko človeških žrtev, da ni bila v zadnjem trenutku preprečena. Ko je brzovlak vozil iz postaje Rajhenburg, je zašel na napačen tir ter vozil z vso brzino proti polnim tovornim vagonom. Pristnosti duha strojevodje in kurjača se je posrečilo ustaviti brzovlak tik pred vagoni. V brzovlaku se je vozil tudi general Plivelič, ki je med potniki nabral 2150 dinarjev, 4873 jugoslovanskih in 140 čeških kron kot nagrado strojevodi in kurjaču, ki sta preprečila veliko nesrečo.

Šola za invalide. V Celju nameravajo prihodnje leto ustanoviti posebno šolo za invalide. V tej šoli se bodo učili invalidi, ki niso več sposobni opravljati svojega poklica, raznovrstnih novih strok, katere bi potem opravljali po svoji sposobnosti.

Ponarejeni poldinarski bankovci. Na Hrvaškem so v zadnjem času začeli cirkulirati ponarejeni poldinarski bankovci. Zagrebška policija je začela ponarejevalce zasledovati, a doslej brez uspeha. Tudi naše občinstvo opozarjamo, da so ponarejeni poldinarski bankovci blede in neenako rezani. Na eni strani se odtis prav slabo pozna. Sploh so ti bankovci slabo ponarejeni in se na prvi pogled pozna, da so falzifikati.

Sprememba voznega reda na progi Južne železnice: Obratno ravnateljstvo Južne železnice objavlja: Od nedelje dne 5. decembra naprej izostaneta na progi Maribor gl. kol.-Dravograd-Meža vlaka št. 416 in št. 417, ki sta do sedaj vozila ob nedeljah in praznikih. Vlak št. 417 je odhajal iz Maribora ob 13.20 in prihajal v Dravograd-Mežo ob 15.07. V nasprotni smeri je odhajal vlak št. 416 iz Dravograd-Meža vlaka št. 416 in št. 417, ki ribor ob 21.45. — Dne 6. decembra stopi v veljavo na progi Grobelno-Rogatec nov vozni red, in sicer vozijo nastopni vlaki: Mešani vlak št. 2901 odhaja iz Grobelnega ob 8.30 in prihaja v Rogatec ob 9.53 in mešani vlak številka 2903 odhaja iz Grobelnega ob

16.20 in prihaja v Rogatec ob 17.40. V nasprotni smeri odhaja iz Rogatca mešani vlak št. 2902 ob 5.20 in prihaja v Grobelno ob 6.43. Mešani vlak št. 2904 odhaja iz Rogatca ob 12.40 in prihaja v Grobelno ob 14.23.

Ljubljanski trg. Tržno življenje je bilo ta teden bolj živahno. Vrste mesa so ostale na stari ceni, samo Zadruga mesarjev in prekajevalec je začasno prenehalo s prodajo govejega mesa po 17 in 18 K kg. Telečjega mesa je na trgu dovolj po 22 in 20 K kg. Kvaliteta slanin se je nekoliko poslabšala. Sadni trg je zelo živahen. Pojavilo se je tudi prvo južno sadje; oranža stane kos 4 K. Kmečki sadni trg je zelo živahen ter se prodaja za maksimalno ceno 7 K prav lepo sadje. Popolno pomanjkanje jajc bo ostalo, kakor kaže, še nadalje. Za kos se plačuje 3 do 3-50 K a vzlic tej visoki ceni ni blaga. Kakovost moka se je nekoliko zboljšala. Moka št. 0 se prodaja po 17-50 K do 18 K, krušne moke do 11 K do 14-50

Razpis ustanov za skrbstvene sestre proti trahomu. Zdravstveni odsek raspisuje 2 ustanovi za kandidatinje, ki bi bile pripravljene se udeleževati 6-mesečnega vezbanja na oddelku za očesne bolezni v tukajšnji splošni bolnici z namenom, da se izobrazijo za skrbstvene sestre proti trahomu (egiptovski očesni bolezni). Vsaka ustanova znaša po 3000 K, plačiljivih v 6 mesečnih, v naprej izplačiljivih obrokih in obstoji poleg tega v vžitku brezplačne prehrane v zavodu. Prosilke se morajo z reverzom zavezati, da bodo pripravljene po končanem vezbanju stopiti po pogodbi v službo zdravstvenega odseka za Slovenijo, ki jih bo poslal kot skrbstvene sestre proti trahomu v Prekmurje. Službeni prejemki št. po končanem študiju znašali mesečno 1000 K poleg odškodnine za hrano in in stanovanje, ki se bo določila po dogovoru. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, med njimi spričevalo o dovršeni nižji srednji ali meščanski šoli, je vlagati pri zdravstvenem odseku za Slovenijo v Ljubljani do vštetelega 31. decembra 1920.

Proti pomanjkanju stanovanj v Beogradu. Beograjska občina je sklenila naseliti izven Beograda okoli 1000 ruskih beguncev, da se na ta način odpomore pomanjkanju stanovanj.

Razmejitvena dela pri Strumici se odgodi do 1. aprila, ker se bolgarski častniki izgovarjajo, da zaradi prevelikega mraza n morejo delati.

Odklonjeno pomiloščenje. Regent je odklonil pomiloščenje Tibomira Matića iz Sazarevca, obsojenega na smrt zaradi uboja in razbojništva. Z ozirom na to bo Martić ustreljen.

Zažgana novosadska elektrarna. Iz Novega Sada poročajo: Pet Madžarov, ki so bili osumljeni, da so povzročili požar v elektrarni, je priznalo, da so zažgali po naročilu komunistov iz Pečuha, odkoder se jim je tudi poročalo, da izbrahne na dan volitev revolucija po vsej Jugoslaviji. Požar še ni popolnoma pogašen in škoda znaša nad 2 in pol milijona kron.

Poslovalnica okrajne bolniške blagajne ljubljanske v Mariboru pozivlja vse svoje člane, da se v svrhu novega priglasa z ozirom na odredbo ministrstva za socialno politiko z dne 11. oktobra 1920 o bolniškem zavarovanju do dne 20. t. m. javijo v uradnih prostorih, Rotovška ulica št. 3. Članom prizadetih kategorij, ki se do dne 20. t. m. ne priglasijo na novo, ugasne članstvo.

Planinski Vestnik začne, kakor nam poroča osrednji odbor Slovenskega planinskega društva, v kratkem zopet izhajati. Naročila sprejema že sedaj društvena pisarna v Ljubljani, Kralja Petra trg 5.

Zadnje letošnje porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 13. t. m. Med drugim pridejo na vrsto tudi štiri tiskovne pravde proti odgovornim urednikom raznih klerikalnih listov, in sicer: dve proti Zebotu, odgovornemu uredniku „Straže“, ena proti odgovornemu uredniku „Slovenskega Gospodarja“, Stubanu in ena proti odgovornemu uredniku „Murske Straže“, Jerebiču, ki je v zadnjem času splavala popolnoma v klerikalne vode.

Šabovski turnir v Mariboru. Turnirja prve skupine, ki se je vršil v „Veliki kavarni“, se je udeležilo devet oseb. Rezultat je bil sledeči: J. S. Peyer 14 točk, Kobilanski 10, prof. Favaj 8, S. Dimnik 7, Lopan in Zej 6 točk. Turnir druge skupine se bo vršil, ako se priklasita vsaj še dva tekmovalca.

Osebnost. Zdravstveni odsek v Ljubljani je imenoval na novo ustanovljenem ginekološkem oddelku javne bolnice v Celju za ordinarija dr. Emi-

grozdje, sir in kamen. Zlasti na otoku Braču je naravnost izborn kamen, katerega so uporabljali pri gradnji berlinskega parlamenta in raznih velikih stavb na Dunaju. Kamen se je izvažal poprej na Grško, Španko in v Francijo.

Invalidski davek in banke. Slovenski denarni zavodi so odposlali finančnemu ministru posebno spomenico, v kateri pojasnjujejo potrebo izpembe invalidskega davka. Slovenski denarni zavodi zakon v tej obliki odločno odklanjajo, ker je neizvedljiv in ker bi bili upravni stroški dvakrat višji kot znesek davka. Odklanjajo tudi veljavnost zakona od 1. januarja 1920 in zahtevajo sodelovanje bank pri sestavi izpemb.

Nov premogovnik v Sloveniji. V Podstredi na Stajerskem se je pred kratkim otvoril nov premogovnik, ki je v oskrbi neke družbe. V prvem početku je zaposleno 60 delavcev-domaćinov. Premog je baje dobre kakovosti.

Steinbeisova alera. Glavni knjigovodja Steinbeisovega podjetja v Dobrlinu Palanacki je izjavil, da so vse vesti, da ima podjetje 25 milijonov kron deficita, neresnične. Podjetje je imelo lani 8 milijonov kron čistega dobička. Tudi letos bi bil velik suficit, ako bi ministrstvo za šume in rude dalo podjetju obratni kredit. Takajšnje delavstvo je bilo radi dozdevne prodaje podjetja silno ogorčeno. Ako prodaja ne bi bila stornirana, bi se delavstvo kratkoma samo polastilo podjetja in preprečilo prodajo Koernerju.

Žitni trg v Vojvodini. Pšenica, slabo povpraševanje, 9.30 9.50, ječmen enako slabo povpraševanje, 5.20, oves, živahna kupcija, 2.60—2.80, nova kuruza v storžih 2.60—2.70, stara, dobre kakovosti 300—360. Moka nularica 14.50, debele svinje 20.50, mast 44.

Na žitnem trgu v Vojvodini je bila v preteklem tednu radi pomanjkanja vagonov velika stagnacija. Železniška uprava v Subotici je v Bački, kjer je največ blaga, pobrala skoro vse razpoložljive vagonne in jih dala na razpolago vojaštvu za prevažanje manj vrednih stvari. Trgovci imajo za prevoz žita večinoma odprte vagonne. Ker transporti trajajo jako dolgo, nemški trgovci, ki so nakupili mnogo blaga, sploh nečejo nakladati. Izvozilo se je le nekaj kuruze.

Borze 4. decembra

Dunaj, devize: Zagreb 368 do 372, Berlin 746 do 752, Budimpešta 98.25 do 100.75, Praga 618.50 do 623.50, Zürich 8275 do 8325. valute: dinarji 1470 do 1490, dolarji 522 do 526, francoski franki 3180 do 3220, švicarski franki 8250 do 8300, češkoslovaške krone 627.50 do 632.50, ogrske krone 102 do 104, leji 770 do 780, levi 630 do 640, lire 1880 do 1900, marke 746 do 752, funti 1820 do 1840.

Praga, devize: Berlin 119.75, do 121.25, Beograd 238 do 240, Dunaj 15.70 do 16.70, Varšava 14.75 do 15.75, Budimpešta 15.70 do 16.70, Sofija 98 do 99, Zagreb 59.25 do 60.25, Bukarešta 117.25 do 118.75, jugoslovanske note 232 do 234, Newyork 82.50 do 83.50, London 291.50 do 293.50, Pariz 509.50 do 512.50, Milan 304 do 306, Švica 1319.50 do 1322.50.

Zürich, devize: Berlin 9, Newyork 640, London 22.25, Pariz 38.50, Milan 23.08, Zagreb 4.60, Praga 7.65, Bukarešta 9.20, Budimpešta 1.40, Dunaj 1.95, žigosane 1.30, Varšava 1.10.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 306 m nad morjem

Dan	Čas opazovanja	Visala barometra v mm	Temperatura po C.	Veturi	Nebo	Paljevina v mm
4. dec.	7. uri	784.9	-0.3	brez vetra	mračno	0.0
4. dec.	14. uri	784.3	2.9	"	oblačno	"
4. dec.	21. uri	782.7	2.1	"	sneg	"

Srednja večerjina temperatura 1.0 normalna 0.1
Vremenska napoved: Lepo hladno sev. vreme
Solnce vrhunske dneve ob 7.30 zahaja ob 16.11

DOBER DAN! in nikalnih bolečin ne bojete imeli, če uporabljate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice. 6 dvojnatih ali 2 špicinalni steklenici Elsa fluida 42.— K. 6 škatlic Elsa-kroglice 18.— kron. Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrabna pomada močnejše vrste 15.— K. Fellerjevo pravo medicinalno lilijno mlečno milo z znakom „Elsa“ 19.—. Fellerjeva Tanonkina pomada za rast las, veliki lonček 15.— K. — Tudi vsi drugi Elsa izdelki tvrdke Eugen V. Feller v Donji Stubici, Elsa trg št. 351 na Hrvaškem, so vseskozi zanesljivi in priporočljivi.

Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

(Dalje.)

Toda sredi kretnje se je ustavil. Prižgane vžgalice ni nihi ugasnil, marveč je držal pred se... Naenkrat se je zavedel, da je gibljel s katerim je izvadil cigareto, bil nekako lahek. Pogledal je urno po sebi nizdolu. Oba vrhna gumba popotnega ulstra sta odpeta. Če je kaj gotovo, potem je gotovo to, da je pred odhodom iz vlaka trdno zapel svoj ulster, trdno in skrbno. Nagla, neprijetna slutnja ga je navdala, goreča vžgalica ga je spekla v prste in z razmišljeno kletvico jo je zavrzel. Skozi možgane se mu je zapodilo sto misli. Končno se je odločil in počasi segel v prsni žep. Bil je prazen.

Sto hudičev! Filip Collin je mrzlično prečpal svojo obleko, sunkoma

odprl kovček, premetal njegovo vsebino in končno z glasnim prokljanjem pregledal notranjost voza. Potem se je poveznil v usnjate blazine, poln nezmožnega besa, brezdanjega začudenja in naglo utrjajočega se prepričanja, da so ga čisto navadno okradli. Okradli žepni tatje, navadni angleški žepni tatje! Da, čisto gotovo oni tovariš iz kajite v sivi obleki, mož, ki ti ga ti, o Filip Collin, v svoji navidezni smatral za služabnika pravice! Služabnik pravice? Da, baš to je bil! Kazer za svojo prošlost je pričela, tvoja bodočnost je temna, brod se ti je polomil in z nekaj revnimi stotaki si vržen na prod v tem velikem, tujem mrzlem Londonu! V onem Londonu, ki si ga hotel oropati, ki si mu hotel vzeti njegove milijone! Ha, Filip Collin, gjej tu svoje lovornike! Čisto navačen žepni tat je rešil London. London se smeblja v zimskem solncu, mrzlo in sanjavo. London je mirev, Londonu se nihi ne sanja, da bi kedaj stavil spomenike gos-

podu Collinu, doma iz Svedske. To je usoda, Filip Collin! Sedaj si opozorjen! Sredi najotmenjsega Londona leži ulica Bond Street, sredi te ulice pa stoji hiša števil 118 b. Leta 1906 je stanoval tu veliki vedež El Kabir. London je bolj praznoveren, nego kakšen zamorstki kraal (zamorsko selo). Zato je poln raznih vedežev in prorokov. Med njimi je bil takrat, okrog leta 1906, eden najslavnejših in najbolj v modi baš El Kabir, stanujoč v Bond Street 118 b. V priličnem stanovanju te hiše je bil institut de beaute, zavod za lepotečenje žensk, in v prvem nadstropju je stanoval El Kabir in ta je zaslužil več nego oboje sestanovalca skupaj, časi v Londonu zavodci za lepotečenje in damske krojačnice ne delajo z izgubo. El Kabirjevo stanovanje je imelo štiri sobe. Prva je bila čakalnica, druga delavnica magijca, tretja zasebna soba četrta je bila prav tesna in mu je služila za razgledno sobico in opazovalnico. Ležala je poleg

delavnice in čakalnice in je bila z obema zvezana, vrta pa so bila prikrita pod težkimi draperijami. Z vedeškimi krogi in morami izvezane zavese so visele z vseh sten in prikrievale vsa vrata in vse kote. Skozi ta za vešana vrata je kakor v široki reki prihajal k slavnemu magijcu ves londonski elegantni svet in polusvet. Magijec pa je sanjal v svoji delavnici nad kristalno kroglo. Po sobah je vonjal mističen duh kadil in svetloba je prihajala od medicsevne steklene kroglice sredi stropa. V mumijastih omarah obštenah je skrivnostno žumelo. Tam je vedež shranjeval svoje egiptčanske papiruse. Iz kota je mirko gledala nepremična siva stara opica, ki je ždela tam, kakor njen gospodar in kakor da mu pomaga preiščevati nad raznimi skrivnostmi. Magijec sam pa je posedal na kupa krasnih in zares dragocenih blazin, kakor da je zatopljen v sanjarije in preuščjevanje. Brado si je podpiral v dlan, v zobeh je držal orientalske perzile-pipo in svojim obiskovalcim je večje

tolmačil prihodnost. Ni ga v Londonu človeka, ki bi, kakor on znal tolmačiti bodočnost iz kristalne kroglice, nikdo ni znal tako izračunavati zvezdovnika in staviti horoskop. Tudi računati ni znal nikdo tako soljeno. Dve do pet ginij (guinee, ena lira šterlingov v zlatu, 26 kron mirovne vrednosti) je bila taksa za navadnejše konzultacije in lažje zadeve, za čarovna sredstva proti zobobolu, za skarabeje in navadne talismane. Če si se pa posebej pogodil z vedežem, si dobil za drag denar tudi posebno močna sredstva, kakor jih imajo v zalogi kakšni sanjavi orientali: ljubavne pijače, pomlajevalne vode, sestavljene po doslej še neobjavljenih dokumentih iz Cipra, koptične zakletve, ki pomagajo proti vsem nesrečam in hudim duhovom.

(Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Dva kompletna telefonska aparata
stenska, opremljena s posebnimi varovalni proti strelu in napetemu toku (Hochspannung-telephon-Apparate), popolnoma nova in takoj uporabna za navadno rabo in za elektrarno jelo sta na prodaj po orig. ceni in vrnitvi carice. Vračunja pod znakom «Telefon» na upravo «Jutra». Zanimka za odgovor.

Ugoden nakup. Kar toni zelo močni in dobro ohranjeni, v velikosti 50x50x70 se za polovico uvozne carine oddajo v «Balkana», skladišče št. 54, med 10. in 12. uro dopoldne. 54

Gospodična z večer no pisarniško prakso, večič slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, izvežbana strojepisnica, želi dobiti službo pri kakem denarnem zavodu ali večjem trg. vs. em podjetju. Ponudbe prositi na upravo «Jutra» pod «Primorka». 57 2-1

Ure, zlatnino in srebrnino
161 kupite najceneje pri tvrdki 52-12
Ivan Pahiz, Ljubljana, Št. pri trg 20.

Povečane fotografije do naravne velikosti po vsaki sliki izdeluje Jos p Poltkau, fotograf. Celje. 460 10-5

Najstarejša slovenska pleskarstva in ličarska d. lavni. ca IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 16, se priporoča. Izvršitev točna. cene umerne. 5 57 13

Za slabokrvne in po boleznih oslabele je najboljšo sredstvo zdravniško pripravljeno **„Jadranska kapljica“**, kri in moč tvoreče dalmatinsko desertno vino. Glavna zaloga M. Ravtar, Ljubljana, Jurčičev trg 3. 252 11-10

Oprava za Irgovino (stelaže) 499 10-5
se takoj proda.
Henrik Kenda, Mestni trg 17.

Obvestilo.
Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova čela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. 522 2

Ant. in Jož. Brajer-Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1. 03 52-25

ČEVLJI
debelo in na drobno, vse vrste moški, ženski in otroški, delavski kakor tudi najfinjši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobijo pri znani tvrdki

ALEKSANDER OBLAT,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.
Tudi se pošilja po povzetju po vsam kraljevstvu.

ŠTAMPILJE
Iz kavčuka
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13
95 14-12

Miši, podgane

in vsa golazna mora poginiti, ako porablja moji najbolje preizkušeni in splošno hvaljena sredstva kot: proti podganam in mišim K 10 - za šurke K 20 - posebno močno ink ura za stenice K 12 - uničevalec moljev K 10 - Pošilja po povzetju zavod za eksport M. Jünker, Petrinaška ulica 2, Zagreb br. 33. 295 8

Za otroke se priporočajo:

- I. Kleinmayr-Bambergovs umetniške knjige** z mnogimi večbarvnimi slikami. Oddelek A: Pravlje. — Tekom prihodnjih dni izidejo: St. 1. Rdeča ka ica. — St. 2. Pepelka. — St. 3. Trnoljčica. — St. 4. Snežuljčica. Enajst nalajaji pravljic izide pozneje. Cena vsaki pravljice 32 K.
- Pr. Bojco: „Tovčkeve sanje na Miklavžev veđer“.** Mladinska igra s petjem v treh dejanjih. Vpodbila J. Erbešnik in F. Kojec. Cena 20 K.
- Tuckevs „Knjige za slikanje dopisnic“**, in sicer: 1. «Za kratke čas» — 2. «Zaklad za otroke» — 3. «Mladi umetniki» — 4. «Otroški vrtec». Cena vsaki knjigi 16 K. 514 2

Za odrasle je pravkar izšla knjiga:
Ivan Cankar, „Člino življenja“, trinajst novel in črtic iz svojih mlajših let, navadna izd. 20 k, vez. 3 k, n. j. izd. l. čno vezana 40 K.
Vse te knjige so jako prikladne za Miklavžev in božično darilo; v veliko veselje pa so otrokom tudi ob vsaki drugi priliki. Naročajo se v naši knjigarni in po vseh drugih knjigotrožnicah.
Zahteva naj se božični katalog najnovejših del od tvrdke
ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Ribje olje
pristno norveško je sveže došlo in se dobi na drobno — in na debelo. —
Drogerija „SANITAS“, Celje.
529 6-2

Pred nakupom
vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, raglanov itd. si oglejte zalogo

KONFEKCIJSKA INDUSTRIJA FRANDE
Ljubljana, Emonska cesta 8 460 4
Brzjavlj: DERENDA, LJUBLJANA, Telefon Interurban št. 313
BRNO - PROSTEJOV (Češkoslovaška)

ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima nikake konkurence v svojih solidnih nizkih cenah.

Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Penkala
ZLATNA NALIV PERA
iz predratnog materijala.
Prvorazredna izvedba, sigurnostni sustav.
PENKALA
automat. olovka, vaza zašiljena. 445 8-7
Dobivaju se u svim papirnicama.
Tvornica: Edmund Moster i dr., d. d., Zagreb.

MARIJA TIČAR
= Ljubljana =
Selenburgova ulica

Tovarniška zaloga šolskih potrebščin, papirja in razglednic. 110 15

F. BRUMAT
Ljubljana 426 53-8

Manufaktura in tkanine
Mestni trg 25/I.

Konkurenčne cene!

Namesto posebnoga obvestila.

Tužnoga arca naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je naša dobra, iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, hči, sestra in svakinja, gospa

Ernestina Gallé, rojena Krisper

dne 4. decembra t. l. po dolgi, mučni bolezni v 58. letu svoje starosti izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 6. decembra, ob 3. uri popoldne iz Leonišča na pokopališče k Sv. križu.

Sv. maš. zadušnica se bo trala dne 9. decembra ob 10. uri dopoldne pri oo. frančiškanih.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1920. 540

Adolf Gallé soprog.
Ernest Gallé sin.
Anton Krisper in dr. Valentin Krisper brata.
Ernestina Krisper mati.
Vida Krisper svakinja.

Daritev vevcev se hvalečno odklanja.

G. F. Jurásek
naglaševalec glasovirjev v Ljubljani
Wolfova ulica 12.
svetujem ugačevanju ter popravila glasovirjev in harmonijev sp. ci elao strokovno točno in ceno. 435 52-5

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1. franko
Katalog 473 26-8

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 416 30-5

BALKAN de'niška družba za mednarodne transporte.
Brzjavni naslov: Spedbalkan. 70 19
Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.
Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Carinska agentura. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pobištvenimi vozovi na vse strani.
Prvo ljubljansko javno skladišče, spojeno s tirom južne železnice.
Največje domače spedičijsko podjetje v Jugoslaviji.